

ΠΑΥΛΙΝΑ ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παυλίνα Καραναστάση

Ομότιμη καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας,

Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Τόπος και ημερομηνία γέννησης: Αθήνα, 17 Αυγούστου 1956

Τηλ.: +30 697205496

E-mail: karanastasi@uoc.gr

<https://crete.academia.edu/PavlinaKaranastasi>

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Τέχνη και κοινωνία κατά την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα, πλαστική των αρχαϊκών, κλασικών, ελληνιστικών και ιδιαίτερα των ρωμαϊκών χρόνων, εικονογραφία Ρωμαίων αυτοκρατόρων και ιδεολογία, “εκρωμαϊσμός” και ταυτότητα στην ανατολική επικράτεια της αυτοκρατορίας.

ΣΠΟΥΔΕΣ

1974-1984: Κύριες σπουδές στην Κλασική Αρχαιολογία, Αρχαία Ιστορία και Αιγυπτιαολογία και απόκτηση διδακτορικού διπλώματος (PhD) στην Κλασική Αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης/Γερμανία (Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg). Θέμα διδακτορικής διατριβής: “Untersuchungen zur kaiserzeitlichen Plastik in Griechenland”. I: Korien, Varianten und Umbildungen nach Aphrodite-Typen des 5. Jhs. v.Chr.” Επόπτης καθηγητής Tonio Hölscher.

Γλώσσες

Ελληνικά (μητρική), Γερμανικά, Γαλλικά, Αγγλικά

Υποτροφίες

1980–1983: Υποτροφία της Friedrich-Naumann-Stiftung για υποψήφιους διδάκτορες

2017 Ιούνιος: Υποτροφία Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Ρώμης (DAI Rom).

2019 Ιούνιος: Υποτροφία Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου, Βερολίνο (DAI Zentrale).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

1987–1995: Διδασκαλία Κλασικής Αρχαιολογίας ως συμβασιούχος (π.δ. 407/80), στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου/Κέρκυρα.

1995–2005: Επίκουρη καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου/Κέρκυρα.

2005–2013, Απρίλιος: Αναπληρώτρια καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης/Ρέθυμνο.

2013 Απρίλιος – Αύγουστος 2023: Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας στο προαναφερθέν Τμήμα.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2007–2008, Οκτώβριος 2012 – Αύγουστος 2017: Διευθύντρια του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας Τέχνης της Δύσης

2018 Σεπτέμβριος – 2022 Αύγουστος: Πρόεδρος στο προαναφερθέν Τμήμα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ / ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Εισαγωγικά μαθήματα στην Κλασική Αρχαιολογία, στη Ρωμαϊκή αρχαιολογία και τέχνη, στην αρχαία γλυπτική από τους γεωμετρικούς έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους, στην εικονογραφία των Ρωμαίων αυτοκρατόρων και τα ρωμαϊκά πορτρέτα, στα αρχαία ελληνικά ιερά. Προπτυχιακά και μεταπτυχιακά σεμινάρια για την ελληνιστική και ρωμαϊκή Κρήτη, για αττικά επιτύμβια ανάγλυφα, ελληνικά λατρευτικά αγάλματα, προσωποποιήσεις στην αρχαία ελληνική τέχνη, τον αυτοκράτορα Αύγουστο και την εποχή του, για ρωμαϊκά ψηφιδωτά και ρωμαϊκές σαρκοφάγους.

.

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ανασκαφές

1980 Ιούλιος: συμμετοχή στις εργασίες ταξινόμησης και καταγραφής του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αθηνών στην αρχαία Ολυμπία.

1986: οκτάμηνη απασχόληση στην Αρχαιολογική Υπηρεσία (Β' ΕΠΚΑ) μετά από πρόσληψη σε πρόγραμμα της ΕΕ για άνεργους νέους επιστήμονες.

2010–σήμερα: Μέλος της ερευνητικής ομάδας και συμμετοχή στην ανασκαφή του Πανεπιστημίου Κρήτης στην αρχαία Ελεύθερνα, Τομέας ΙΙ (διεύθυνση Χ. Τσιγωνάκη).

Ερευνητικά προγράμματα

1987–1994: Μερική απασχόληση με σύμβαση έργου στο πρόγραμμα της Ακαδημίας Αθηνών *Tabula Imperii Romani*.

2008–2012: Συμμετοχή στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα “Clothing and Identities in the Roman Empire. DressID” ως μέλος της ελληνικής ερευνητικής ομάδας, με υπεύθυνη την καθ. Ι. Τζαχίλη (Πανεπιστήμιο Κρήτης).

Συμμετοχή σε συλλογικό ερευνητικό πρόγραμμα για τη δημοσίευση των γλυπτών του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Αθήνας, που ξεκίνησε υπό την διεύθυνση των Γ. Δεσπίνη και Ν. Καλτσά. Έχουν κυκλοφορήσει οι τόμοι των αρχαϊκών γλυπτών (Αθήνα 2014) και των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών πορτρέτων (Αθήνα 2020).

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Αντεπιστέλλον μέλος του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου και μέλος της Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών. Μέλος του επαγγελματικού σωματείου Ηώς (2010-2013 μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου).

2002–2004: Μέλος του Τοπικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου Ιονίων Νήσων.

2008–2017: Αναπληρωματικό μέλος του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου.

2011–2017: Μέλος του επιστημονικού συμβουλίου του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων (ΤΑΠ)

Κριτής στις επιστημονικές εκδόσεις του ΟΔΑΠ (πρώην ΤΑΠΑ), και στα επιστημονικά περιοδικά *Athenische Mitteilungen*, *Annuario della Scuola Archeologica di Atene e delle Missioni Italiane in Oriente*.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

- Συνδιοργάνωση διεθνούς συνεδρίου για τη ρωμαϊκή πλαστική στην Ελλάδα «Κλασική παράδοση και νεωτερικά στοιχεία στην πλαστική της ρωμαϊκής Ελλάδας», Θεσσαλονίκη, 7–9 Μαΐου 2009 (Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου – Π. Καραναστάση – Δ. Δαμάσκος)
- Μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του διεθνούς συνεδρίου «Αρχαιολογικό Έργο Κρήτης 3», Ρέθυμνο 5-8 Δεκεμβρίου 2013. Συνδιοργάνωση 28^{ης} ΕΒΑ, ΚΕ΄ ΕΠΚΑ και του Τμήματος Ιστορίας – Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.
- Διοργάνωση του δεύτερου συνεδρίου για τη ρωμαϊκή πλαστική στην Ελλάδα, με θέμα «Έργα πλαστικής στη ρωμαϊκή Ελλάδα: καλλιτεχνικά προϊόντα, κοινωνικές προβολές», Ρέθυμνο 26–28 Σεπτεμβρίου 2014 (συνδιοργάνωση με τους Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου και Δ. Δαμάσκο).
- Μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του διεθνούς συνεδρίου «Αρχαιολογικό Έργο Κρήτης 4», Ρέθυμνο 24–27 Νοεμβρίου 2016. Συνδιοργάνωση Εφορείας Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου και του Τμήματος Ιστορίας – Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.
- Συνδιοργάνωση του τρίτου συνεδρίου για τη ρωμαϊκή πλαστική στην Ελλάδα, με θέμα «Ρωμαϊκή πλαστική στην Ελλάδα: νέα ευρήματα και νέες έρευνες», 12–14 Δεκεμβρίου 2019 στην Αθήνα (συνδιοργάνωση με τους Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου και Δ. Δαμάσκο).
- Μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του διεθνούς συνεδρίου «Αρχαιολογικό Έργο Κρήτης 5», Ρέθυμνο 21–24 Νοεμβρίου 2019. Συνδιοργάνωση Εφορείας Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου και του Τμήματος Ιστορίας – Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

- «Διακίνηση και “συλλογή” αρχαιοτήτων από τους Ρώσους κατά τα Ορλωφικά». Διεθνές Συνέδριο με θέμα “Η ρωσική παρουσία στα Επτάνησα. 18ος – 19ος αι.”, Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα, 25–29 Μαρτίου 1998.
- «Ο τύπος του θωρακοφόρου και η εικονογραφία των ρωμαίων αυτοκρατόρων στην Κρήτη». Διεθνές συνέδριο με θέμα “Creta romana e protobizantina” που διοργάνωσε η Ιταλική αρχαιολογική Σχολή στο Ηράκλειο, 23–30 Σεπτεμβρίου 2000.
- «Η ναυμαχία του Ακτίου και η ρωμαϊκή τέχνη στην Ελλάδα». Δεύτερο Διεθνές Συμπόσιο για τη Νικόπολη, 11–4 Σεπτεμβρίου 2002.
- «ΜΕΓΙΣΤΟΚΛΗΣ ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΥ. Ένας λιθοξόος των ύστερων ελληνιστικών χρόνων στην Ερέτρια». Διεθνές Συνέδριο «Η Εύβοια κατά την αρχαιότητα. Όψεις του δημόσιου και ιδιωτικού βίου», Χαλκίδα 7–10 Οκτωβρίου 2004.
- «Η παρουσία των ρωμαίων αυτοκρατόρων στην Κρήτη». Ι΄ διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Χανιά, Οκτώβριος 2006.

- «Τα ημερολόγια του W. Dörpfeld από τις ανασκαφές στη δυτική κλιτύ της Ακρόπολης και το ρωμαϊκό “Βακχείον”». Διεθνές συνέδριο για τη ρωμαϊκή Αθήνα, διοργανωμένο το 2006 από το Μουσείο Μπενάκη.
- «Roman Emperors as Leaders of the Army. Iconography and Signification», Meeting of the European Programme “COST A 36: Tributary Empires Compared. War, Armies and Empires”, Νοέμβριος 2007, Ρέθυμνο. Διοργανωτής Α. Αναστασόπουλος (επικ. καθηγητής Τουρκολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης).
- «Η πλαστική της Κρήτης στην αυτοκρατορική περίοδο». Συνδιοργάνωση και συμμετοχή με ανακοίνωση σε διεθνές συνέδριο για την ρωμαϊκή πλαστική στην Θεσσαλονίκη (7–9 Μαΐου 2009).
- «The emperor’s new clothes. The Roman Emperor and his Attire in the Eastern Part of the Empire». Ανακοίνωση σε συνάντηση του προγράμματος DressID στο Πανεπιστήμιο του Sheffield, 28–30 Μαΐου 2010.
- «Ένα ταφικό ανάγλυφο από την Απτέρα και ο “εκρωμαϊσμός” της Κρήτης». ΙΑ΄ διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Ρέθυμνο, 22–25 Οκτωβρίου 2011.
- «Classicism and fashion in female statuary of Roman Greece». Ανακοίνωση στην καταληκτήρια συνάντηση του προγράμματος DressID στο Βερολίνο, 14–16 Σεπτεμβρίου 2012.
- «Οι θωρακοφόροι ανδριάντες του Αδριανού: Τεκμήρια “φιλελληνικής πολιτικής” ή “πολιτικού ρεαλισμού;” », Ρωμαϊκό Σεμινάριο (“Roman Seminar”) 8 Νοεμβρίου 2012, Μουσείο Μπενάκη.
- «Παλαιά και νέα στοιχεία για τη ρωμαϊκή Ελεύθερνα», Γ΄ Παγκρήτια Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, Δεκέμβριος 2013.
- «Γυναικεία εικονιστικά αγάλματα στην ρωμαϊκή Κρήτη. Εικονογραφία και κοινωνικές προβολές», Γλυπτική και κοινωνία στη ρωμαϊκή Ελλάδα. Καλλιτεχνικά προϊόντα, κοινωνικές προβολές. Διεθνές συνέδριο, Ρέθυμνο, 26–28 Σεπτεμβρίου 2014.
- «Αρχαιολογικές δραστηριότητες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης κατά τα έτη 2014 – 2016», Δ΄ Παγκρήτια Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, 24–27 Νοεμβρίου 2016.
- «Ρωμαϊκή Κρήτη: Παλαιά δεδομένα, νέες προοπτικές», Δ΄ Παγκρήτια Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, 24–27 Νοεμβρίου 2016.
- «Η διακίνηση ανθρώπων, αγαθών και ιδεών κατά τα ρωμαϊκά χρόνια από και προς την Κρήτη», 12 Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Ηράκλειο, 21–25 Οκτωβρίου 2016.
- «Romanisation und Identität im Spiegel der verwendeten Skulpturengattungen im römischen Griechenland», στο Διεθνές συνέδριο „Romanisation – Romanization ?!“, 15–17 Dezember 2017, Heidelberg.
- «Tradition und Innovation bei der Rezeption von Statuentypen im römischen Griechenland», στο Διεθνές συνέδριο „Rezeptionsprozesse antiker Statuenschemata in den Provinzen des Römischen Reichs“, Konferenz, 15. –17.11.2018, Tübingen.
- «Η Ελεύθερνα στους ρωμαϊκούς χρόνους. Μια κρητική πόλη σε μια “παγκοσμιοποιημένη” κοινωνία», στο Διεθνές Αρχαιολογικό Συνέδριο «Η Ελεύθερνα, η Κρήτη και ο Έξω Κόσμος», Ρέθυμνο 31 Μαΐου – 2 Ιουνίου 2018.
- «Η επιγραφή του Αγρίππα Ποστούμου και η πρώτη αυτοκρατορική παρουσία στην Ελεύθερνα», Ε΄ Παγκρήτια Επιστημονική Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, 21–24.11.2019.

- «Η αυτοκρατορική παρουσία στη Λάρισα μέσα από τα γλυπτά και τις επιγραφές», στο Διεθνές Αρχαιολογικό Συνέδριο «Πλαστική στη ρωμαϊκή Ελλάδα: νέα ευρήματα και νέες έρευνες», Αθήνα, 12–14 Δεκεμβρίου 2019.
- «Political upheavals and the Roman army: looking for traces of the Roman army on Crete», ΙΓ΄ Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο. Άγιος Νικόλαος, 5–9 Οκτωβρίου 2022.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

«Η ρωμαϊκή γλυπτική της Κώ». Διάλεξη στον Τομέα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθήνας, Μάιος 1994.

«Ρωμαϊκοί ιδεαλιστικοί ανδριάντες με κεφαλές-πορτραίτα». Διάλεξη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, με αφορμή την εγκαινίαση της συλλογής ρωμαϊκών γλυπτών, Απρίλιος 1995.

- «Ζητήματα της εικονογραφίας και της παρουσίας των ρωμαίων αυτοκρατόρων στην Ελλάδα». Τμήμα μεταπτυχιακών του Τομέα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου στη Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 1996.

- «Kaiser Augustus im griechischen Osten», Heidelberg, Institute of Classical Archaeology, 1998; Gießen, Institute of Classical Archaeology, 1998; Erlangen, Institute of Classical Archaeology, 2000.

- «Ο Αύγουστος στην ανατολική επικράτεια της αυτοκρατορίας» Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, 2000, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ρέθυμνο 2001.

- «Augustus im Panzer», Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Ρώμης, 2002.

- «Hadrian im Panzer: Bildnisse des Kaisers zwischen Realpolitik und Philhellenismus», Μόναχο, Ινστιτούτο Κλασικής Αρχαιολογίας, Χαϊδελβέργη, Ινστιτούτο Κλασικής Αρχαιολογίας, Ιούνιος–Ιούλιος 2008.

- «Portraits and the Portrayed in Roman Crete», 18.05.2017, Copenhagen, Ny Carlsberg Glyptothek.

- «Η γλυπτική και οι τεχνικές της κατά την ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα», 03.12.2018, Μουσείο Ηρακλείου.

- «Porträts und die Porträtierten auf Kreta in der römischen Kaiserzeit», Berlin, Deutsches Archäologisches Institut 04.07.2019, Ludwig–Maximilians Universität München, Institut für Klassische Archäologie, 13.01.2020, Institut für Klassische Archäologie Universität Wien, 09.12.2020 (online), Mainz, Johannes Gutenberg-Universität, Institut für Altertumswissenschaften (IAW), Arbeitsbereich Klassische Archäologie, 08.02.2021 (online).

Διαλέξεις και μαθήματα για την ελληνική πλαστική και τη ρωμαϊκή αρχαιολογία στην Αρχαιολογική Εταιρεία Αθηνών:

- «Ελληνιστική Πλαστική», 12.03.2007

- «Αττικά επιτύμβια ανάγλυφα των ώριμων και ύστερων κλασικών χρόνων», 27.01.2010.

- «Ο Αύγουστος και η εποχή του», 25.11.2010.

- «Ο Αδριανός και η εποχή του», 9.3.2011.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Μονογραφίες

Δημοσίευση διδακτορικής διατριβής

1.α. «Untersuchungen zur kaiserzeitlichen Plastik in Griechenland. I: Kopien, Varianten und Umbildungen nach Aphrodite-Typen des 5. Jhs. v.Chr.», *Athenische Mitteilungen* 101, 1986, 207–291 πίν. 46–70.

1.β. «Untersuchungen zur kaiserzeitlichen Plastik in Griechenland”. II: Kopien, Varianten und Umbildungen nach Athena-Typen des 5. Jhs. v.Chr.», *Athenische Mitteilungen* 102, 1987, 323–428 πίν. 35–57.

2. TABULA IMPERII ROMANI. K 35, I: PHILIPPI, ed. par A. Avraméa avec la collaboration de P. Karanastassi (Athens 1993)

Επιμέλειες βιβλίων

1. T. Hölscher, *Κλασική Αρχαιολογία - Βασικές Γνώσεις*. Μετάφραση Π. Παπαγεωργίου. Επιμέλεια και σύντομο εισαγωγικό σημείωμα Π. Καραναστάση (Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2005, 2019²).

2. V. Brinkmann – N. Καλτσάς – R. Wünsche (επιμ.), *Πολύχρωμοι θεοί: χρώματα στα αρχαία γλυπτά: μια έκθεση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου σε συνεργασία με τη Γλυπτοθήκη του Μονάχου και το Goethe-Institut της Αθήνας*. Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο 30. Ιανουαρίου – 24. Μαρτίου 2007. Μετάφραση Κ. Κοπανιά, επιστημονική επιμέλεια ελληνικού κειμένου Π. Καραναστάση (Αθήνα, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, 2007).

3. Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου – Π. Καραναστάση – Δ. Δαμάσκος (επιμ.), *Κλασική παράδοση και νεωτερικά στοιχεία στην πλαστική της ρωμαϊκής Ελλάδας*. Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου Θεσσαλονίκη 7–9 Μαΐου 2009 (Θεσσαλονίκη 2012)

4. Π. Καραναστάση – Α Τζιγκουνάκη – Χ. Τσιγωνάκη (επιμ.), Γ' Παγκρήτια Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, Δεκέμβριος 2013 (Ρέθυμνο 2015), τόμοι Α και Β.

5. Π. Καραναστάση – Θ. Στεφανίδου Τιβερίου – Δ. Δαμάσκος (επιμ.), *Γλυπτική και κοινωνία στη ρωμαϊκή Ελλάδα. Καλλιτεχνικά προϊόντα, κοινωνικές προβολές*. Διεθνές συνέδριο, Ρέθυμνο, 26–28 Σεπτεμβρίου 2014 (Θεσσαλονίκη 2018)

6. Π. Καραναστάση – Α Τζιγκουνάκη – Χ. Τσιγωνάκη (επιμ.), Δ' Παγκρήτια Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, 24–27 Νοεμβρίου 2016 (Ρέθυμνο 2019), τόμοι Α και Β.

7. Δ. Δαμάσκος – Π. Καραναστάση – Θ. Στεφανίδου Τιβερίου (επιμ.), *Πλαστική στη ρωμαϊκή Ελλάδα: νέα ευρήματα και νέες έρευνες*. Διεθνές συνέδριο, Αθήνα, 12–14 Δεκεμβρίου 2019 (Θεσσαλονίκη 2022).

Άρθρα

1. «Nemesis», *Lexicum Iconographicum Mythologiae Classicae (LIMC)* VI (1992), σελ. 733–762 πίν. 431–444 (P. Karanastassi).

2. «Hippeus», *Lexicum Iconographicum Mythologiae Classicae (LIMC)* VIII (1997), 633.

3. «Themis», *Lexicum Iconographicum Mythologiae Classicae* (LIMC) VIII (1997), 1199–1205 πίν. 829.
4. «Wer ist die Frau hinter Nemesis ? Studien zur Statuenbasis der Nemesis von Rhamnus», *Athenische Mitteilungen* 109, 1994, σελ. 121–131, πίν. 25.
5. «Zeus», *Lexicum Iconographicum Mythologiae Classicae* (LIMC) VIII (1997) 350–356 πίν. 231–232.
6. «Ζητήματα της εικονογραφίας και της παρουσίας των Ρωμαίων αυτοκρατόρων στην Ελλάδα», *Αρχαιολογική Εφημερίς* 1995, 209–226 πίν. 55–62.
7. «Άντωνίου Πολέμωνος Σοφιστοῦ συγγραφή», πολυσέλιδο κείμενο (32 σελίδες), το οποίο παραδόθηκε στο Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού και κυκλοφόρησε ηλεκτρονικά υπό την διεύθυνση www.polemon.ime.gr
8. «Hocharchaische Plastik», στο: P. Bol (επιμ.), *Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst* I (Mainz 2002) 171–221, πίν. 249–304.
9. «Ο τύπος του θωρακοφόρου και η εικονογραφία των ρωμαίων αυτοκρατόρων στην Κρήτη», A. di Vita, M. Livadioti, I. Simiakaki (επιμ.), *Creta romana e protobizantina*, τόμ. III, 2 (Padova 2004) 1049–1064.
10. Κριτική παρουσίαση του βιβλίου: Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου, *Το μικρό τόξο του Γαλερίου στη Θεσσαλονίκη*, Βιβλιοθήκη της εν Αθήνας Αρχαιολογικής Εταιρείας, αρ. 151, Αθήνα 1995, στο περιοδικό *Αρχαιογνωσία* 12, 2003, 327–338.
11. Κείμενα υπ. αρ. 26. 45. 61 στον τόμο: Σταύρος Βλίζος (επιμ.), *Ελληνική και ρωμαϊκή γλυπτική από τις συλλογές του Μουσείου Μπενάκη* (Αθήνα 2004) 79–83, 221–223, 284–285.
12. «Zur Ikonographie der römischen Apotheose», 23–34 (κείμενο), 34–47 (κατάλογος και βιβλιογραφία), στον τόμο: *Thesaurus Cultus et Rituum Antiquorum* (ThesCRA) τόμ. II (2004) 199–206, 207–212, πίν.31–43.
13. «Η ναυμαχία του Ακτίου και η ρωμαϊκή τέχνη στην Ελλάδα», στον τόμο: Κ. Ζάχος (επιμ.), *Νικόπολις Β΄ Πρακτικά του Δεύτερου Διεθνούς Συμποσίου για τη Νικόπολη*, 11–15 Σεπτεμβρίου 2002 (Πρέβεζα 2007) 461–470.
14. «Ένα πιθανό πορτρέτο του Γερμανικού στο Ermitage και η προέλευσή του», *Amicitiae Gratia. Τόμος στη μνήμη Αλκμήνης Σταυρίδη* (Αθήνα 2008) 133–148.
15. «Τα ημερολόγια του W. Dörpfeld από τις ανασκαφές στη δυτική κλιτύ της Ακρόπολης και το ρωμαϊκό “Βακχείον”», στον τόμο: Σταύρος Βλίζος (επιμ.), *Η Αθήνα κατά τη ρωμαϊκή εποχή. Πρόσφατες ανακαλύψεις, νέες έρευνες*. Μουσείο Μπενάκη 4^ο Παράρτημα (Αθήνα 2008) 269–290.
16. *Addendum* στα λήμματα «Nemesis» και «Zeus», στο: *Lexicum Iconographicum Mythologiae Classicae* (LIMC) Supplementum (Düsseldorf 2009) 381–385 πίν. 185–187; 498–501 πίν. 236–237.
17. «Die Grabstele des Megistokles», στον τόμο: Ch. Martin Puvot – K. Reber – Th. Theurillat (επιμ.), *Ausgegraben! Schweizer Archäologen erforschen die griechische Stadt Eretria* (Schwabe, Basel 2010) 291. 312 αρ. 351. Το ίδιο κείμενο δημοσιεύεται ως: Π. Καραναστάση, «Η επιτύμβια στήλη του Μεγιστοκλή» στον τόμο: N. Καλτσάς S. Fachard – A. Ψάλτη – M. Γιαννοπούλου (επιμ.), *ΕΡΕΤΡΙΑ. Ματιές σε μια αρχαία πόλη* (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Ελβετική Αρχαιολογική Σχολή στην Ελλάδα, Αθήνα 2010) 353. 382 αρ. 432.

18. Οκτώ λήμματα τον κατάλογο Γ. Δεσπίνης – Ν. Καλτσάς (επιμ.), *Κατάλογος γλυπτών του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Ι. Ι. Γλυπτά των αρχαϊκών χρόνων. Από τον 7^ο αιώνα έως περίπου το 480 π.Χ.* (εκδόσεις ΤΑΠΑ, Αθήνα 2013) σελ. 25–29. 42–45. 106–110. 142–145. 158–160. 202–211. 223–227. 288–297.
19. «Die Reliefdarstellungen der Winde», στον τόμο Η. Kienast, *Der Turm der Winde in Athen. Denkmäler antiker Architektur* (Wiesbaden 2014) 169–195.
20. «Die statuarische Repräsentation der römischen Kaiser im östlichen Imperium», στον τόμο: Μ. Tellenbach (ed.), *Die Macht der Toga – Dresscode im römischen Weltreich* (Regensburg 2013) 94–97.
21. «Ο “κήπος των Μουσών” στο Αχίλλειο της Κέρκυρας και ο γλυπτός του διάκοσμος», στον τόμο: Α. Δεληβορριάς – Γ. Δεσπίνης – Α. Ζαρκάδας (επιμ.), *Έπαινος Luigi Beschi*. Μουσείο Μπενάκη 7^ο Παράρτημα (Αθήνα 2012) 161–176.
22. «Η πλαστική της Κρήτης στην αυτοκρατορική περίοδο», στον τόμο: Θ. Στεφανίδου-Τιβεριού – Π. Καραναστάση – Δ. Δαμάσκος (επιμ.), *Κλασική παράδοση και νεωτερικά στοιχεία στην πλαστική της ρωμαϊκής Ελλάδας*. Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου Θεσσαλονίκη 7–9 Μαΐου 2009 (Θεσσαλονίκη 2012) 433–450.
23. «Hadrian im Panzer. Kaiserstatuen zwischen Realpolitik und Philhellenismus», *Jahrbuch des Instituts* 127/128, 2012/2013, 323–391.
24. «Παλαιά και νέα στοιχεία για τη ρωμαϊκή Ελεύθερνα», στο: Π. Καραναστάση – Α. Τζιγκουνάκη – Χ. Τσιγωνάκη (επιμ.), Γ' Παγκρήτια Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, Δεκέμβριος 2013 (Ρέθυμνο 2015) 417–428.
25. «Roman imperial sculpture from Crete: a reappraisal», in: J. E. Francis - A. Kouremenos (eds), *Roman Crete. New perspectives* (Oxford 2016) 101–118.
26. «Η Άρτεμις/Δίκτυννα από το Δικτυνναίον. Ο εικονογραφικός τύπος και η πρόσληψή του κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους», στο Ε. Βουτυράς – Ε. Παπαγιάννη – Ν. Καζακίδου (επιμ.), *Bonae gratiae*. Μελέτες ρωμαϊκής γλυπτικής προς τιμήν της καθηγήτριας Θεοδοσίας Στεφανίδου-Τιβεριού (Θεσσαλονίκη 2017) 61–70.
27. «Γυναικεία εικονιστικά αγάλματα στη ρωμαϊκή Κρήτη. Εικονογραφία και κοινωνικές προβολές», Π. Καραναστάση – Θ. Στεφανίδου Τιβεριού – Δ. Δαμάσκος (επιμ.), *Γλυπτική και κοινωνία στη ρωμαϊκή Ελλάδα : καλλιτεχνικά προϊόντα, κοινωνικές προβολές*. Διεθνές συνέδριο, Ρέθυμνο, 26–28 Σεπτεμβρίου 2014 (Θεσσαλονίκη 2018) 239–256.
28. «Αρχαιολογικές δραστηριότητες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης κατά τα έτη 2014 – 2016», στο Π. Καραναστάση – Α. Τζιγκουνάκη – Χ. Τσιγωνάκη (επιμ.), Δ' Παγκρήτια Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, 24–27 Νοεμβρίου 2016 (Ρέθυμνο 2019) 215–233.
29. «Ρωμαϊκή Κρήτη: Παλαιά δεδομένα, νέες προοπτικές», Π. Καραναστάση – Α. Τζιγκουνάκη – Χ. Τσιγωνάκη (επιμ.), Δ' Παγκρήτια Συνάντηση για το Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη, Ρέθυμνο, 24–27 Νοεμβρίου 2016 (Ρέθυμνο 2019) 361–369.
30. «Ένα νέο πορτρέτο του Αντινόου από το ιερό της Νεμέσεως στον Ραμνούντα», στο Η.- R. Goette – I. Leventi (eds.), *Excellence. Studies in Honour of Olga Palagia* (Rahden/Westf. 2019) 289–300.
31. “Roman sculptures from Salamis/Cyprus. A reappraisal”, στο S. Rogge – C. Ioannou – T. Mavrojannis (eds), *International Conference: Salamis of Cyprus History and*

Archaeology from the Earliest Times to Late Antiquity Conference in Nicosia, 21–23 May 2015 (Münster 2019) 591–608.

32. «Πολυτελή αντικείμενα από μάρμαρο και ο “εκρωμαϊσμός” της Κρήτης», στο Ά. Δεληβορριάς – Ε. Βικέλα – Ά. Ζαρκάδας – Ν. Καλτσάς – Ι. Τριάντη (επιμ.), ΣΠΟΝ-ΔΗ. Αφιέρωμα στη μνήμη του Γιώργου Δεσπίνη (Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2020) 783–794.

33. «Ακέφαλα εικονιστικά αγάλματα και προτομές», στο Θ. Στεφανίδου-Τιβεριού – Ν. Καλτσάς (επιμ.), Κατάλογος Γλυπτών IV.1. Γλυπτά των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων: πορτρέτα αυτοκρατορικά (ανδρικά, γυναικεία, παιδικά) (Αθήνα 2020) 187–217.

34. «Η Ελεύθερνα στους ρωμαϊκούς χρόνους. Μια κρητική πόλη σε μια “παγκοσμιοποιημένη” κοινωνία», στο: Ν. Σταμπολίδης – Μ. Γιαννοπούλου (επιμ.), Η Ελεύθερνα, η Κρήτη και ο Έξω Κόσμος. Πρακτικά διεθνούς αρχαιολογικού συνεδρίου 31 Μαΐου – 2 Ιουνίου 2018, Ρέθυμνο (Αθήνα – Ρέθυμνο 2020) 165–173.

35. «Tradition und Innovation bei der Rezeption von Statuentypen im römischen Griechenland», στο J. Lipps – M. Dorka Moreno – J. Griesbach (eds/Hsg.), Appropriation Processes of Statue Schemata in the Roman Provinces |Aneignungsprozesse antiker Statuenschemata in den römischen Provinzen (Wiesbaden 2021) 187–207.

36. «Η αυτοκρατορική παρουσία στη Λάρισα μέσα από τα γλυπτά και τις επιγραφές», Δ. Δαμάσκος – Π. Καραναστάση – Θ. Στεφανίδου Τιβεριού (επιμ.), *Πλαστική στη ρωμαϊκή Ελλάδα: νέα ευρήματα και νέες έρευνες. Διεθνές συνέδριο*, Αθήνα, 12–14 Δεκεμβρίου 2019 (Θεσσαλονίκη 2022) 201–214.

37. «Φούστα κλαρωτή...»: Η γυναικεία μορφή στο ανάγλυφο Λ 1680 από το ελληνιστικό «σπίτι Α» στο Νησί (Ελεύθερνα) και η λαϊκή τέχνη στα μνημεία, στο Π. Βιγλάκη – Ν. Δασκαλάκης – Ε. Καπράνος – Ε. Μαυρίκου (επιμ.), *Αελλόπος. Τιμητικός τόμος για την Ίριδα Τζαχίλη* (Αθήνα 2023) 75–91.

38. «Οι πολλές ζωές του αγάλματος της κρήνης Bembo στο Ηράκλειο», στο Α. Κιουσοπούλου – Β. Φωσκόλυ (επιμ.), *Grata Dona. Μελέτες προς τιμήν της Όλγας Γκράτζιου* (ΠΕΚ, Ηράκλειο 2023) 163–199.

39. «Το αγαλμάτιο Σκύλλας από την Ελεύθερνα και η λειτουργία του», στο Μ. Στεφανάκης – Μ. Γιαννοπούλου – Μ. Αχιολά (επιμ.), *Πολύτροπος: τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Νικόλαο Χρ. Σταμπολίδη* (Ρέθυμνο 2023) 369–380.

40. “Political upheavals and the Roman army: looking for traces of the Roman army on Crete”, in J. Francis – M. Curtis (eds), *Contextualizing Imperial Disruption and Upheavals in Roman Crete: Research Challenges and New Approaches* (Cretan Studies vol 1, the ‘WORK’, υπό έκδοση 2024) 43–56.

41. “From Pietas to Enforcement: Augustus' Interventions in the Religious and Artistic Life of Athens and of Other Regions in Greece”, in G. Adornato – M.J. Versluys – S.M. van de Velde (eds), “The shock of the Old/New?” (Brill, Euhormos, υπό έκδοση).